

Súd: Krajský súd Žilina  
Spisová značka: 11Co/15/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5311205158  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý  
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5311205158.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v spore žalobcov 1/ Mgr. G. S. ml., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. nad L. č. XXX a 2/ Mgr. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. nad L. č. XXX, zastúpených: JUDr. Bohuslav Majchrák, advokát, spol. s r. o., so sídlom 023 05 Nová Bystrica 850, adresa kancelárie: Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 36 416 525, proti žalovaným 1/ Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. nad L. č. XXX a 2/ C. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. nad L. č. XXX, zastúpených: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s. r. o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, v konaní o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 10C/115/2011-205 zo dňa 02.07.2018, takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve cesty vlastníkov rodinného domu číslo súpisné XXX postaveného na parcele KNC číslo 1329 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 80 m<sup>2</sup>, stavby letnej kuchyne postavenej na parcele KNC číslo 1332 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 24 m<sup>2</sup> a rodinného domu číslo súpisné XXX postaveného na parcele KNC číslo 1330 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 188 m<sup>2</sup> cez parcelu KNC číslo 1331 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 227 m<sup>2</sup> v rozsahu podľa geometrického plánu číslo 13 C 74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005 vyhotoveného Ing. Martinom Krnáčom, vo výroku II., ktorým uložil žalobcom v rade 1/, 2/ zaplatiť žalovaným 1/, 2/ jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania p o t v r d z u j e .

Vo výroku IV. sa rozsudku súdu prvej inštancie nedotýka.

Žalobcovia 1/, 2/ m a j ú voči žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve cesty vlastníkov rodinného domu súp. č. XXX postaveného na parcele KNC číslo 1329 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 80 m<sup>2</sup>, stavby letnej kuchyne postavenej na parcele KNC číslo 1332 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 24 m<sup>2</sup> a rodinného domu číslo súpisné XXX postaveného na parcele KNC číslo 1330 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 188 m<sup>2</sup> cez parcelu KNC číslo 1331 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 227 m<sup>2</sup> v rozsahu podľa geometrického plánu číslo 13 C 74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005 vyhotoveného Ing. H. F.. Ďalej súd prvej inštancie zaviazal povinnosťou spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným v rade 1/ a 2/ jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena vo výške 1.280,- eur, a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a žalobcom v rade 1/ a 2/ priznal voči žalovaným v rade 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania zaviazal žalovaných v rade 1/ a 2/ povinnosťou zaplatiť žalobcom v rade 1/ a 2/ spoločne a

nerozdielne a o výške, ktorej náhrady rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Znalčkyni Ing. Márii Blahovcovej priznal nárok na znaleckú odmenu v rozsahu 100 % a nárok na náhradu hotových výdavkov v rozsahu 100 %, ktorú odmenu a hotové výdavky uložil povinnosťou uhradiť súdnej znalčkyni spoločne a nerozdielne žalovaným v rade 1/ a 2/.

2. Nárok žalobcov posudzoval súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 151 ods. 3 C. s. p.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal preukázané a medzi stranami sporu to ani nebolo sporným, že do podielového spoluvlastníctva žalobcov v rade 1/ a 2/ patria rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele KNC číslo 1330, zapísanej na LV XXX, rodinný dom číslo súp. č. XXX, postavený na parcele KNC číslo 1329, zapísanej na LV XXX a stavba - letná kuchyňa bez súpisného čísla postavená na parcele KNC číslo 1332, zapísanej na LV XXX, všetko k. ú. B. nad L. a do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných v rade 1/ a 2/ patrí parcela KNC číslo 1331, zapísaná na LV XXX, k. ú. B. nad L.. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že vlastnícke právo žalobcov k rodinnému domu súp. č. XXX, rodinnému domu súp. č. XXX a stavbe letnej kuchyne bez súpisného čísla mal preukázané výpisom z LV XXX, k. ú. B. nad L., ktorého správnosť, a tým i vlastnícke právo žalobcov v rade 1/ a 2/ k týmto stavbám nebolo žiadnou zo strán sporu rozporované. Vlastnícke právo žalovaných v rade 1/ a 2/ ku parcele KNC číslo 1331 mal preukázané výpisom z LV XXX, k. ú. B. nad L. a vlastnícke právo žalovaných v rade 1/ a 2/ ku parcele KNC číslo 1331 rovnako žiadnou zo strán sporu spochybňované nebolo. Súd prvej inštancie mal za nesporné, že stavby súp. č. XXX, súp. č. XXX a stavba letnej kuchyne bez súpisného čísla patria do podielového spoluvlastníctva žalobcov, a to každého v podiele 1 a parcela KNC číslo 1331 patrí do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných v rade 1/ a 2/.

4. Podľa súdu prvej inštancie vlastnícke právo žalobcov v rade 1/ a 2/ k uvedeným stavbám oprávňovalo žalobcov v rade 1/ a 2/ k podaniu žaloby o zriadenie vecného bremena zodpovedajúceho právu cesty. Zároveň však žalobcov v rade 1/ a 2/ ako vlastníkov uvedených stavieb zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že nie sú vlastníkmi príslušného pozemku, z ktorého by mali zabezpečený prístup ku stavbám vlastnícky im patriacim a prístup nie je možné zabezpečiť ani inak.

5. Ohliadkou miesta samého i znaleckým posudkom Ing. Márie Blahovcovej číslo 11/2017 mal súd prvej inštancie preukázané, že všetky uvedené stavby majú svoj vstup z parcely KNC číslo 1331, zapísanej na LV XXX. Podľa záverov uvedeného znaleckého posudku číslo 11/2017 iný prístup k týmto stavbám reálne v súčasnosti možný nie je a tento prístup pri súčasnom zachovaní vstupu do rodinného domu súp. č. XXX zo severnej strany nie je možný ani z parcely KNC číslo 1330, zapísanej na LV XXX, ktorá vlastnícky patrí žalobcom v rade 1/ a 2/, nakoľko prístup po uvedenej parcele je príliš úzky na to, aby mohol byť používaný bezpečne ako prístup k rodinnému domu súp. č. XXX a navyše parcela KNC číslo 1330 končí pri severovýchodnom rohu rodinného domu súp. č. XXX, a teda neumožňuje prístup až k súčasnému vstupu do rodinného domu súp. č. XXX. Týmto závermi ZP č. 11/2017 bola vyvrátená možnosť prístupu vlastníkov rodinného domu súp. č. XXX cez parcelu KNC číslo 1330 pri zachovaní súčasného vstupu do tohto rodinného domu zo severnej strany. Zároveň pokiaľ sa žalovaní v rade 1/ a 2/ bránili i tým, že uvedená parcela KNC číslo 1330 hraničí s miestnou komunikáciou a žalobcovia v rade 1/ a 2/ si môžu cez túto parcelu KNC číslo 1330 zabezpečiť prístup do rodinného domu súp. č. XXX, súd prvej inštancie túto obranu žalovaných v rade 1/ a 2/ vyhodnotil ako nedôvodnú. Podľa súdu prvej inštancie je nesporné, že parcela KNC číslo 1330, na ktorej je rodinný dom súp. č. XXX postavený, hraničí s miestnou komunikáciou E520. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ tak majú prístup k rodinnému domu súp. č. XXX cez parcelu KNC číslo 1330, nemajú však aj s prihliadnutím k vyššie uvedeným záverom ZP č. 11/2017 zabezpečený po tejto parcele KNC číslo 1330 vstup do rodinného domu súp. č. XXX. Zabezpečenie vstupu do rodinného domu súp. č. XXX z miestnej komunikácie E520 cez parcelu KNC číslo 1330 by si vyžadovalo náklady, ktorých vynaloženie by podľa názoru súdu bolo neprimerane vysoké oproti ujme, ktorá by bola spôsobená žalovaným v rade 1/ a 2/ ako vlastníkom príslušnej parcely KNC číslo 1331 zriadením vecného bremena práva cesty cez túto parcelu KNC číslo 1331, a to aj s prihliadnutím, že i ďalšie stavby žalobcov v rade 1/ a 2/, a to rodinný dom súp. č. XXX a stavba letnej kuchyne bez súpisného čísla majú vstupy iba z tejto parcely KNC číslo 1331 a vstupy do týchto stavieb súp. č. XXX a letnej kuchyne bez stavebného povolenia iným spôsobom pri čo najnižšom zásahu do vlastníckych práv vlastníkov príslušných pozemkov zabezpečiť nemožno a z tohto dôvodu túto obranu žalovaných v rade 1/ a 2/ vyhodnotil ako nedôvodnú.

6. Súd prvej inštancie tiež uviedol, že pokiaľ žalovaní v rade 1/ a 2/ v rámci svojej obrany namietali, že rodinný dom súp. č. XXX a stavba letnej kuchyne bez súpisného čísla sú čiernymi stavbami,

nepovolenými podľa Stavebného zákona a ako takým im nie je možné poskytnúť právnu ochranu zriadením vecného bremena práva cesty k nim cez parcelu žalovaných v rade 1/ a 2/ ako príslušného pozemku a na preukázanie svojej obrany predložili potvrdenia obce B. nad L. zo dňa 04.06.2018, uvedená procesná obrana žalovaných v rade 1/ a 2/ bola súdu oznámená po uplynutí lehoty stanovenej súdom vo výzve zo dňa 19.03.2018, ktorá bola právnomu zástupcovi žalovaných v rade 1/ a 2/ doručená dňa 11.04.2018. Lehota na predloženie prostriedkov procesnej obrany žalovaným v rade 1/ a 2/ uplynula dňa 12.05.2018. Súčasne žalovaní v rade 1/ a 2/ ani v konaní nepreukázali žiadne dôvody, ktoré by im boli objektívne bránili uvedený prostriedok procesnej obrany uplatniť v súdom určenej 30-dňovej lehote od doručenia výzvy. Súd prvej inštancie preto na uvedenú obranu žalovaných v rade 1/ a 2/ pri svojom rozhodovaní neprihliadal. Napriek tomu však súd prvej inštancie konštatoval, že i v prípade, ak by tento prostriedok procesnej obrany bol žalovanými v rade 1/ a 2/ uplatnený včas, bol by tento prostriedok procesnej obrany bez relevancie, nakoľko v zmysle aplikačnej praxe rozhodnutím stavebného úradu, z ktorého by súd vychádzal pri posúdení otázky, že ide o nepovolenú stavbu, môže byť iba rozhodnutie o odstránení stavby (rozsudok NS ČR, sp. zn. 22Cdo/442/2007 zo dňa 22.01.2008) a takéto rozhodnutie súdu žalovanými v rade 1/ a 2/ predložené nebolo. Vyvrátená bola aj obrana žalovaných v rade 1/ a 2/ spočívajúca v tom, že žalobcom v rade 1/ a 2/ v prístupe k ich stavbám nebránia. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal aj na konanie pod sp. zn. 13C/74/2003, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že už žalobcovia z uvedeného konania 13C/74/2003 boli žalovanými v rade 1/ a 2/ v prístupe k týmto stavbám rušení viacerými spôsobmi. Okrem toho v zmysle aplikačnej praxe to, či vlastník príslušného pozemku nebráni vlastníkovi stavby v prístupe k stavbe, nemá vplyv na zriadenie vecného bremena práva cesty (napr. rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/2317/2004 zo dňa 30.08.2008), nakoľko v takom prípade je vlastník stavby v neistote ohľadom trvania možnosti prístupu ku stavbe, v ktorom mu môže vlastník príslušného pozemku kedykoľvek zabrániť.

7. Súd prvej inštancie konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaní v rade 1/ a 2/ rušia žalobcov v rade 1/ a 2/ a predtým ich právnych predchodcov pri využívaní parcely KNC číslo 1331 k prístupu k ich stavbám, nebola preukázaná ani právna možnosť získania prístupu žalobcov ako vlastníkov stavieb súp. č. XXX, súp. č. XXX a stavby letnej kuchyne bez súpisného čísla k týmto stavbám inak, teda najmä na základe zmluvného vzťahu. Naopak, žalovaní v rade 1/ a 2/ žalobcami uplatnený nárok na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty hodnotili ako rozporný s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom žalovaných v rade 1/ a 2/ o rozpore uplatneného nároku na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty s dobrými mravmi nestotožnil. Dôvodil, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ ako vlastníci stavieb súp. č. XXX, súp. č. XXX a stavby letnej kuchyne bez súpisného čísla iný prístup k týmto nehnuteľnostiam nemajú, nakoľko všetky tieto stavby majú vstup z parcely KNC číslo 1331 vlastnícky patriacej žalovaným v rade 1/ a 2/, iný prístup si žalobcovia k týmto nehnuteľnostiam zabezpečiť nedokážu a zavinenie žalobcov v rade 1/ a 2/ na vzniku tejto situácie, teda vzniku vlastníckeho práva k stavbám bez prístupu k nim preukázané nebolo. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal na dojednanie učené v minulosti medzi právnymi predchodcami žalobcov v rade 1/ a 2/ a žalovanými v rade 1/ a 2/ pred MNV v Zborove nad Bystricou aj za prítomnosti otca právnej predchodkyne súčasných žalobcov L. S. vystupujúcej v konaní 13C/74/2003 ako žalobkyne a žalovaného v rade 1/, z ktorého vyplynulo, že právní predchodcovia žalobcov v rade 1/ a 2/ a žalovaní v rade 1/ a 2/ si upravili svoje pomery a dojednali sa na tom, že parc. č. 365/3 bude slúžiť ako spoločný dvor a prístupová cesta až k rodinnému domu súp. č. XXX a stavbe letnej kuchyne bez súpisného čísla a boli to žalovaní v rade 1/ a 2/, ktorí v rozpore s týmto vzájomným dojednaním rušili a rušia právnych predchodcov žalobcov v rade 1/ a 2/ a súčasných žalobcov v rade 1/ a 2/ v prístupe k týmto stavbám. Súd prvej inštancie tiež poukázal i na to, že žalobcami v rade 1/ a 2/ uplatnený nárok na zriadenie vecného bremena práva cesty v podstate kopíruje uvádzané dojednanie o usporiadaní vzťahov medzi právnymi predchodcami súčasných žalobcov v rade 1/ a 2/ a žalovanými v rade 1/ a 2/ dňa 04.04.1982 pred MNV v Zborove nad Bystricou. V takomto rozsahu, v akom bolo dojednanie právnych predchodcov súčasných žalobcov v rade 1/ a 2/ a žalovaných v rade 1/ a 2/ o usporiadaní vzájomných vzťahov k parc. č. 365/3, je i žalobcami v rade 1/ a 2/ navrhované zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty podľa GP č. 13C/74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005. Preto z týchto dôvodov súd prvej inštancie nepovažoval žalobcami v rade 1/ a 2/ uplatnený nárok za rozporný s dobrými mravmi. Zároveň, keďže žalobcovia v rade 1/ a 2/ sa domáhali zriadenia vecného bremena práva prechodu cez parc. KNC číslo 1331 vlastnícky patriacu žalovaným v rade 1/ a 2/ nie v celom rozsahu uvedenej parcely, ale iba v časti, a to v rozsahu vyplývajúcom z GP č. 13C/74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005, súd prvej inštancie považoval uplatnený nárok za súladný i s princípom proporcionality, na ktorý poukazovali žalovaní v rade 1/ a 2/. V tomto smere súd prvej inštancie poukázal i na závery ZP č.

11/2017 a 12/2017, z ktorých vyplynulo, že súdna znalkyňa nezistila iné vhodné riešenie zodpovedajúce najvhodnejšiemu usporiadaniu pomerov z hľadiska vhodnosti, optimálnosti a pri čo najnižšej miere zaťaženia vlastníkov parcely KNC číslo 1331 než v rozsahu podľa GP č. 13C/74/2003-29/051, a preto stanovila všeobecnú hodnotu vecného bremena - práva prechodu cez časť parcely KNC číslo 1331 podľa uvedeného GP č. 13C/74/2003-29/051. Uvedenými závermi ZP č. 11/2017 a ZP č. 12/2017 je podľa súdu prvej inštancie vyvrátená aj obrana žalovaných v rade 1/ a 2/, že hoci znalkyňa ohodnotila všeobecnú hodnotu vecného bremena, ktoré by malo byť zriadené a v akom rozsahu, hoci počítala všeobecnú hodnotu vecného bremena z celej parcely KNC číslo 1331, nevysvetlila, z akého dôvodu by malo ísť o celú parcelu a z akých dôvodov. Súdna znalkyňa v ňou podanom ZP č. 11/2017 nezistila iné vhodnejšie riešenie než v rozsahu podľa GP č. 13C/74/2003-29/051 a v tomto rozsahu i stanovila všeobecnú hodnotu vecného bremena, t. j. v rozsahu zodpovedajúcej časti parcely KNC číslo 1331 podľa citovaného GP, nie celej parcely, ako tvrdia žalovaní v rade 1/ a 2/. Preto súd prvej inštancie návrh žalovaných na predvolanie súdnej znalkyne a jej výsluch považoval už za nadbytočný, ktorý návrh navyše žalovaní v rade 1/ a 2/ predložili až po uplynutí súdom stanovenej lehoty na predloženie prostriedkov procesného útoku.

8. Súd prvej inštancie dôvodil, že preto zo všetkých uvedených dôvodov, keďže žalobcovia v rade 1/ a 2/ sú vlastníkami stavieb súp. č. XXX, súp. č. XXX a stavby letnej kuchyne bez súpisného čísla, nie sú vlastníkami príslušného pozemku, cez ktorý by si mohli zabezpečiť prístup k týmto stavbám a prístup k týmto stavbám si nemôžu zabezpečiť ani inak, preto žalobe žalobcov v rade 1/ a 2/ vyhovel a zriadil v prospech vlastníkov stavby rodinného domu súp. č. XXX, zapísaného na LV XXX a postaveného na parcele KNC číslo 1329, zapísanej na LV XXX, stavby letnej kuchyne bez súpisného čísla zapísanej na LV XXX a postavenej na parcele KNC číslo 1332, zapísanej na LV XXX a stavbe rodinného domu súp. č. XXX, postaveného na parcele KNC číslo 1330, zapísaných na liste LV XXX, všetky nehnuteľnosti k. ú. B. nad L. vecné bremeno spočívajúce v práve cesty v rozsahu podľa GP č. 13C/74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005. Pre úplnosť súd prvej inštancie vo vzťahu k vyslovenému predbežnému právnomu názoru a určitosť uplatneného nároku z hľadiska obsahovej stránky jeho výkonu uviedol, že v ďalšom aj v nadväznosti na aplikačnú prax vychádzal výslovne z dikcie zákona, ktorý v ustanovení § 151o ods. 3 OZ uvádza zriadenie vecného bremena vo forme práva cesty, čo znamená využívanie na peší prechod, aj prejazd motorovými vozidlami a pod. a aj účel tohto vecného bremena vyplýva priamo zo zákona - ide o zriadenie cesty ako prístupu k stavbe (rozsudok OS Prešov, sp. zn. 11C/438/2012 zo dňa 13.01.2016 v spojení s rozsudkom KS Prešov, sp. zn. 7Co/83/2016 zo dňa 27.10.2016). Tým, že súd prvej inštancie žalobe žalobcov v rade 1/ a 2/ v celom rozsahu vyhovel, žalobcov v rade 1/ a 2/ zaviazal k povinnosti uhradiť žalovaným v rade 1/ a 2/ odplatu zodpovedajúcu ujme, ktorú žalovaní v rade 1/ a 2/ v dôsledku zriadenia práva cesty utrpia, a to v sume 1.280,- eur rovnajúcej sa všeobecnej hodnote vecného bremena práva cesty v rozsahu časti parcely KNC číslo 1331 podľa GP č. 13C/74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005 tak, ako bola táto všeobecná hodnota stanovená ZP súdnej znalkyne Ing Márie Blahovcovej č. 12/2017, vo vzťahu ku ktorému posudku neboli predložené žiadne právne relevantné dôkazy spôsobilé spochybniť správnosť záverov o vyčíslenej všeobecnej hodnote vecného bremena práva cesty v rozsahu časti parcely KNC číslo 1331 podľa GP č. 13C/74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005.

9. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ boli v konaní v celom rozsahu úspešní, preto im súd prvej inštancie voči žalovaným v rade 1/ a 2/ priznal v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p. nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

10. Predmetom konania bola žaloba žalobcu na vydanie zdravotnej dokumentácie žalobcu, ktorú podľa tvrdenia žalobcu žalovaný žalobcovi neoprávnene zadržal. Podľa súdu prvej inštancie žalobca tvrdil, že zdravotnú dokumentáciu aj so všetkými svojimi osobnými vecami a inou dokumentáciou z úradov mal na chate u odporcu v taške, odkiaľ musel odísť, pretože žalovaný sa mu vyhrožoval smrťou. Žalovaný popieral tvrdenia žalobcu, že by žalobca v čase, keď sa ku nemu nasťahoval, mal pri sebe nejakú zdravotnú dokumentáciu a potom, ako žalobcu vyhodil, všetky veci, ktoré tam boli vo veľmi zlom stave, musel to vyčistiť a dať do poriadku, avšak bolo tam len nejaké oblečenie a neporiadok, ale zdravotná dokumentácia tam žiadna nebola a zásadne popieral tvrdenia žalobcu.

11. V zákonom stanovenej lehote podali žalovaní v rade 1/ a 2/ odvolanie. Namietali, že súd prvej inštancie v rozpore s ustanovením § 3 ods. 1 OZ, teda v rozpore s dobrými mravmi zriadil vecné bremeno, spočívajúce v práve cesty k čiernej ceste - letnej kuchyne, postavenej na parcele KNC číslo 1332, čo

nijakým spôsobom nevyhodnotil a čiernou stavbou sa ani nezaoberal. Uvedený výkon práva je i v rozpore s dobrými mravmi a k takejto nehnuteľnosti nie je možné priznať právo podľa ustanovenia § 151o OZ. Poukázal na to, že žalobcovia 1/ a 2/ nemajú od tejto stavby list vlastníctva. Vo vzťahu k ustanoveniu § 151o ods. 3 OZ uviedli, že okresný súd si zle vysvetlil pojem cesta (verejná komunikácia). V tejto súvislosti poukázal na to, že určitá komunikácia je verejne prístupnou účelovou pozemnou komunikáciou v zmysle ustanovenia § 7 ods.1 zákona č. 13/1990 Zb. o pozemných komunikáciách, kde je okrem iného potrebný súhlas vlastníka pozemku, na ktorom sa komunikácia nachádza a ak nie je daný, tak je možné k deklarácii existencie účelovej komunikácie pristúpiť za zákonných podmienok. Vo vzťahu ku geometrickému plánu uviedli, že nie je zrejmé, či je stále platný. Ďalej argumentovali tým, že na predmetnej parcele CKN 1331 nie je žiadne cestné teleso a ani žiadne ohraničenie, čo by tento úsek od iných špecifikoval ako cestu. Uviedli tiež, že absentuje stanovenie obsahu a rozsahu vecného bremena, nakoľko ide o vecné bremeno ako každé iné, len zo špeciálneho dôvodu, a teda obsah a rozsah musí byť daný. Tento rozsah žalobcovia v rade 1/ a 2/ nepreukázali. Ďalej poukázali na čl. 20 ods. 1 Ústavy SR v nadväznosti na právo pokojne užívať svoj majetok podľa Case - law Európskeho súdu pre ľudské práva. V danom prípade chýba verejný záujem, pričom súd ani neskúmal zásah do pokojného užívania, ktorý musí zachovať spravodlivú rovnováhu medzi potrebami verejného záujmu spoločnosti. Rozhodnutie navrhol zrušiť.

12. K podanému odvolaniu sa vyjadrili žalobcovia v rade 1/ a 2/ tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je riadne odôvodnené, k čiernej stavbe sa súd vyjadril v odseku č. 24 odôvodnenia, keď uviedol, že sa o čiernu stavbu nejedná. Legitimita zápisu predmetných stavieb nebola žalovanými ničím vyvrátená. Pokiaľ ide o dobré mravy, sú to práve žalovaní v rade 1/ a 2/, ktorí konajú v rozpore s princípmi dobrých mravov a v rozpore s v minulosti zaužívaným spôsobom užívania sporných nehnuteľností, bránia užívanie sporných stavieb. Pokiaľ ide o výklad pojmu cesta, uviedli, že žalovaní v rade 1/ a 2/ si zrejme zamieňajú vyvlastnenie nehnuteľností štátom vo verejnom záujme za zriadenie vecného bremena súdom ako súkromnoprávneho inštitútu platného práva. Pojem cesta je potrebné vykladať tak, že ide o priestor umožňujúci využívanie na peší pochod a prejazd motorovými vozidlami tak, ako to uviedol súd prvej inštancie v odseku č. 28 odôvodnenia. V súvislosti s akýmsi tvrdeným rozporom s právom Európskej únie uviedli, že právo užívať majetok narušujú práve žalovaní v rade 1/ a 2/ a v tejto súvislosti poukázali na ustanovenie čl. 20 ods. 3 a ods. 4 Ústavy SR. Navrhli rozsudok potvrdiť.

13. V replike žalobcovia v rade 1/ a 2/ uviedli, že v tomto prípade nad mieru verejného záujmu a v rozpore s podmienkami, ktoré stanovuje zákon, bola celá plocha žalovaných označená za vecné bremeno, ktoré je v prospech žalobcov v rade 1/ a 2/.

14. V duplike sa žalovaní v rade 1/ a 2/ vyjadrili tak, že účelom vyjadrenia i s ohľadom na princíp rovnosti zbraní je právne a skutkovo vyvrátiť argumentáciu protistrany tak, aby odvolaciemu súdu bolo zrejmé, v čom má byť argumentácia druhej strany účinná, resp. neúčinná. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sa nevyjadrili k ich skoršej skutkovej a právnej argumentácii, ktorou vyvrátili obsah nimi podaného odvolania, hoci práve k tomuto sa v replike venovať mali, a preto majú za to, že proti nim nemajú žiaden relevantný protiargument.

15. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ustanovením § 379, § 380 C. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C. s. p. a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie zriadil vecné bremeno spočívajúce v práve cesty vlastníkov rodinného domu číslo súpisné XXX postaveného na parcele KNC číslo 1329 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 80 m<sup>2</sup>, stavby letnej kuchyne postavenej na parcele KNC číslo 1332 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 24 m<sup>2</sup> a rodinného domu číslo súpisné XXX postaveného na parcele KNC číslo 1330 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 188 m<sup>2</sup> cez parcelu KNC číslo 1331 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 227 m<sup>2</sup> v rozsahu podľa geometrického plánu číslo 13 C 74/2003-29/051 zo dňa 19.10.2005 vyhotoveného Ing. H. F., vo výroku II., ktorým uložil žalobcom v rade 1/, 2/ zaplatiť žalovaným 1/, 2/ jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena a vo výroku III. o nároku na náhradu trov konania postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil. Výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolací súd nedotkol, keďže tento nebol napadnutými odvolacími námietkami.

16. Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v

dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 C. s. p. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

17. Pre úplnosť odvolací súd k odvolacím dôvodom uvádza, že dôkazy hodnotí súd prvej inštancie podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo (§ 191 ods. 1 C. s. p.). Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov.

18. Na doplnenie považoval odvolací súd za nevyhnutné reagovať na odvolaciu argumentáciu žalovaných v rade 1/ a 2/, formulovanú v podanom opravnom prostriedku, pričom sa v zmysle princípu neúplnej apelácie nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie. Krajský súd zároveň poukazuje na zodpovednosť odvolateľov za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (ustanovenie § 380 ods. 1 C. s. p.).

19. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

20. Pokiaľ žalovaní v rade 1/ a 2/ namietali, že súd prvej inštancie v rozpore s dobrými mravmi zriadil vecné bremeno, spočívajúce v práve cesty k čiernej stavbe - letnej kuchyne, čo nijakým spôsobom nevyhodnotil a ani sa ňou nezaoberal, odvolací súd túto námietku vyhodnotil, ako nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa touto otázkou zaoberal vo svojom odôvodnení, odsek 21. - 24., kde uviedol, prečo sa nejedná o čiernu stavbu, a to hneď z viacerých dôvodov. V tomto smere aj podľa odvolacieho súdu nebola ničím vyvrátená legitimita zápisu predmetných stavieb (teda ani letnej kuchyne), ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve žalobcov v rade 1/ a 2/ a sú evidované v katastri nehnuteľností, pričom v súlade s ustanovením § 70 Katastrálneho zákona platí záväznosť tohto zápisu k času rozhodnutia vo veci samej. V tejto súvislosti neobstojí ani odvolacia námietka, že súd sa nezaoberal tou skutočnosťou, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ nemajú od predmetnej stavby žiadny list vlastníctva, túto nikdy nekúpili, nedostali do daru, ani iným originálnym spôsobom túto nenadobudli, pričom touto skutočnosťou sa zaoberal len mechanicky pri použití ustanovenia § 151o ods. 3 OZ. Podľa odvolacieho súdu sa súd prvej inštancie touto odvolacou námietkou uplatnenou už v prvostupňovom konaní riadne vypořiadal. Preto pokladá za potrebné uviesť, že „všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania. Procesný postoj účastníka konania nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu, akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich.“ (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 31/2013 zo dňa 17.01.2013).

21. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku, týkajúcu sa toho, že súd prvej inštancie si zle vysvetlil pojem cesta v zmysle ustanovenia § 151o ods. 3 OZ. Aj podľa odvolacieho súdu právo cesty na účely zriadenia vecného bremena podľa OZ, ako to aj správne uviedol súd prvej inštancie v bode 28. svojho odôvodnenia, je potrebné vykladať tak, že ide o priestor umožňujúci využívanie na peší pochod a prejazd motorovými vozidlami a podobne. Z právnej teórie vyplýva, že táto cesta podľa OZ má slúžiť a byť vymedzená tak, aby sa vlastník stavby, v tomto prípade žalovaní v rade 1/ a 2/, dostali k verejnej komunikácii. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovaných v rade 1/ a 2/ v rámci vyjadrenia k podanému odvolaniu, že cesta, ktorú zriadil súd, nie je komunikáciou v zmysle zákona č. 13/1990 Zb. o pozemných komunikáciách.

22. Neobstojí ani argumentácia žalovaných v rade 1/ a 2/, spočívajúca v tom, že výkon práva je v rozpore s dobrými mravmi. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcov v rade 1/ a 2/, že práve žalovaní v rade 1/ a 2/ konajú v rozpore s princípmi dobrých mravov, keď žalovaným ako ich príbuzným v rozpore s v minulosti zaužívaným spôsobom užívania sporných nehnuteľností z času života ešte rodičov otca žalovaného v rade 1/ a starého otca žalobcov, bránia v užívaní sporných stavieb.

23. Pokiaľ žalovaní v rade 1/ a 2/ tvrdili rozpor s právom Európskej únie v súvislosti s čl. 20 ods. 1 Ústavy SR ohľadne práva pokojne užívať ich majetok, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neporušil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z platného práva. V tejto súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť na články 20 ods. 3 a 4 Ústavy SR, podľa ktorých vlastníctvo zaväzuje a nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných, alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom, pričom nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu. V tomto smere potom i zákonnú úpravu ustanovenia § 151o ods. 3 OZ treba vnímať tak, že verejným záujmom na riešení súkromnoprávných vzťahov spojených s vlastníctvom pre prípad nedohody vlastníkov umožňuje zásah orgánu verejnej moci, v tomto prípade súdu, na zjednanie nápravy. Uvedené vyplýva aj z dôvodovej správy, ktorá zaviedla do praxe ustanovenie vyššie uvedenej právnej normy, reagujúc tak na nevhodné praktiky zneužívania vlastníctva a marenia prístupu vlastníkov stavieb ku komunikácii.

24. Odvolací súd konštatuje, že v súdnej veci však súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil zákonom zodpovedajúcim spôsobom, pričom právo na súdnu ochranu nemožno zamieňať s právom strany sporu byť pred súdom úspešnou, prípadne s právom na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Z uvedeného dôvodu potom, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu, nedochádza k porušeniu daného práva. Intenzitu zásahu spôsobilú privodiť porušenie ústavných základných práv podľa rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 344/2010 dosahuje len také odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, prípadne také, ktorého dôvody sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti.

25. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval právne predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil, z akých úvah vychádzal. Jeho rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inštancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavne konformné. Nakoľko odvolacie dôvody odvolateľov boli neopodstatnené, odvolací súd tento napadnutý rozsudok potvrdil.

26. Krajský súd zároveň potvrdil aj výrok súdu prvej inštancie o trovách konania, ktorý vykazuje vecnú správnosť, nebol napadnutý odvolacími námietkami, ktoré by produkovali relevantnú odvolaciu argumentáciu vo vzťahu k nároku na náhradu konania.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že nárok na náhradu trov odvolacieho konania majú žalobcovia v plnom rozsahu, keďže boli v odvolacom konaní proti žalovaným úspešní.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)